

Η φιλόλογος που μιλούσε σιγανά μην ξυπνήσει τον κουρασμένο μαθητή της

Της ΕΛΕΝΗΣ ΣΑΡΑΝΤΙΤΗ

συγγραφέα

Tα καλοκαίρια κατέβαινε από τον συνοικισμό τους στην Αγία Πάρασκευή του Βουνού στη Νεάπολη, έξι χιλιόμετρα σχεδόν αχάρακτο δρόμο, οδηγώντας τον γαϊδαράκο τον Περιστέρη, φωτωμένον εμπόρευμα αγορασμένο από ξένα περιβόλια: χόρτα, μελιτάνες, αμπελοφάσουλα, πεπόνια και αγγούρια, σύκα, σταφύλια, καρπούζια. Το χειμώνα πουλούσε ξύλα. Ασθμαινε το ζωνταγό, μα προχωρούσε σίγουρα, γνώριζε τους δρόμους, ακόμη και τα σπίτια των πελατών, επειδή στα οποία στάθμευε χωρίς προσταγή.

Στην πόντη του ορθανούχη αυθόπορτά μας το ανόρι στεκόταν κι έβαζε φωνή: «Νονά, ε, νονά. Ο Βασιλάκης είμαι!» κι η μάνα μου έσπευδε γελαστή –αναδειχμιός της δα– και: «Καλώς τον, καλώς τον Βασιλάκη μου. Ελά μέσα να δροσίστε με μια γκαζόζα, να αντλήσεις νερό και για τον Περιστέρη...». Κι έμπαινε περικάρος ο Βασιλάκης, αφού πρώτα της ασπαζόταν το χέρι, ενώ συγχρόνως της έτεινε την ανθοδέσμη: ζίνιες και ντάλιες και βασιλικός πλαταύψυκλος, του οποίου η μυρωδιά σού έκοβε τα πόδια.

Τις Κυριακές του χειμώνα το ίδιο δρομολόγιο. Αν έκανε καμιά επιπλέον στάση, ήταν για να καϊδέψει τον Περιστέρη: ή για να του μιλήσει καδιάρικα: «Κανείς δεν έχει τέτοιο φίλο. Πουθενά δεν θα βρεις άλλον Περιστέρη...». Εννοείται ότι δεν τον καβαλίκεψε ποτέ. Ούτε στην επιστρόφη. «Α, μα τώρα θα 'ναι κουρασμένος», είχε απαντήσει όταν τον ρώτησα σχετικώς.

Kαι ούσα διαρκούσε η σχολική περίοδος, το ίδιο δρομολόγιο πάλι. Μόνο που ερχόταν μόνος του· πεζή. Διήνυνε την απόσταση με βήμα γοργό και με τη βαριά, πάνινη τσάντα με τα βιβλία και το κολλατό του τοποθετημένη στη κιαστί. Κάπου κάπου έπιανε κάποιο τραγούδι· διαδιδόταν ότι μέχρι και τα πουλιά έκαναν παιύση για να τον ακούσουν. Τόσο καλλίφωνος ήταν. Και τόσην ο χαρά του που πήγαινε στο σχολείο. Το λιάτρευε! Η μόνη καταφυγή του, άλλωστε. Εξί αδελφία, μάνα κατάκοιτη, πατέρας χαμένος στη Χιλή. Συγκεκριμένα στο λιμάνι Βαλπαραΐσο. Με μια Χιλιανή χορεύτρια και μικρά παιδιά μεθιασά.

Με την έναρξη εκείνης της σχολικής χρονιάς να μαστε κιόλας στην πρώτη Γυμνασίου! Ευω-

διές σχολικών ειδών, μοσκοβόλημα ψιλόβροχου, άρωμα γαζίας ανάμεικτο με μοσκοβολιά από αμάραντες σεμπρεβίβες, μυρωδιά λιαστού χταποδιού, ανάσες θαλασσινών βράχων, α, εκείνος ο Σεπτέμβριος ήταν γεμάτος αρώματα.

Αλλά και αφίξεις: στη λίμνη Στρογγύλη τριγύνια και ορτύκια, ψαραετοί και κύκνοι, καλλικόκοτες, νανογέρακα, αγριόπαπιες. Και στο παμπάλιο Γιμνάσιο η καινούργια φιλόθιογος. Νεοδιόριστη. Κοπελίτσα. Πρασινόματα και κατσαρομάλια. Και γελαστή. Κυριακή το όνομά της και δεν αργήσαμε να της αφιερώσουμε τις καρδιές μας. Και, εξάρθιμη, γιατί όχι;

Από το πιλάσμα αυτό μόνο καλά κι ακριβά πράγματα αποκόμισα. Στην έδρα, που ήταν σαθρό ξύλινο τραπέζι, υπήρχε ένα πήλινο βάζο. Αυτό το βάζο άστραφτε καθημερινώς από τα πουλούδια που έφερνε ο Βασιλάκης. «Ορίστε, δεσποινίς», της τα πρόσφερε με χαρά.

Sαν μπήκε ο χειμώνας, ο Βασιλάκης ερχόταν ταν καθηυτερημένος. Η λάσπη. Οι πέτρες που έφραζαν το δρόμο. Το σκοτάδι και η βροχή. Το κρύο. Τα ακατάλληλα ρούχα. Συχνά ήτησαν χρόνοντας και τα πουλούδια. Κι ακόμη συχνότερα έγερνε το ταλαιπωρημένο κορμί στο θρανίο και κοιμόταν, Υπνous δύντομους. Ντροπαλιόύς. Το κεφάλι του έμενε ακίνητο σαν τις κεφαλές των αγαλμάτων που, στοιβαγμένα στη διπλανή αίθουσα, περίμεναν την Αρχαιολογική Υπηρεσία. Εμείς δεν τον ενοχλούσαμε· άλλωστε, θα αναπλήρωνε. Ήταν ο καλύτερος απ' όλους μας.

Εκείνες τις στιγμές η δεσποινίς Κυριακή μιλούσε χαμηλόφωνα, περπατούσε στις μύτες των ποδιών, και ρίχνοντας ανήσυχες ματιές προς το συμμαθητή μας σήμωνε και τον σκέπαζε με ένα από τα πανωφόρια που κρέμονταν στον καλύγερο.

Οταν ο συμμαθητής μας άρχισε να βήκει επίμονα, η δεσποινίς Κυριακή, μετά από συνεννοήσεις, τον πήρε στό δωμάτιο που νοικιαζε και που διέθετε ένα επιπλέον ντιβάνι. Τον γιατροπόρεψε και μας τον έφερε αρχές Δεκεμβρίου στην τάξη με ένα καινούργιο πανωφόρι· ζεστό και στα μέτρα του. Χρώματος μπλε.

Εγώ είχα γεμίσει το βάζο με κατακίτρινα χρυσάνθεμα κομμένα από την πρασιά μας, που φάνταζε ολόχρυση. «Για σένα είναι τα πουλούδια, Βασιλάκη...», είπα κι εκείνος καμογέλιασε. Κι έγινε σαν ήλιος το πρόσωπό του.